

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/164/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216210326
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1216210326.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobkyne : J. A., nar. XX. X. XXXX, bytom U., T. XXXXX/XX, proti žalovanému : BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, Paríž 750 09, Francúzska republika, identifikačné číslo : 542 097 90, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Bratislava, Karadžičova 2, IČO : 47 258 713, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s.r.o., Bratislava, Ružinovská 42, o vydanie bezdôvodného obohatenia a ochranu práv spotrebiteľa, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 29. 11. 2016 č.k. 19C/116/2016 - 158, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Žalovaný **m á** voči žalobkyňi právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa voči žalovanému domáhala určenia, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 11. 2004 uzatvorenej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného (spoločnosťou Cetelem Slovensko, a.s.) je bezúročný a bez poplatkov tiež sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o úvere vo výške 2.283,28 € spolu s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 20. 6. 2016 až do zaplatenia náhrady trov konania. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že dňa 16. 11. 2004 bola medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý tzv. klasický úver na financovanie práčky v sume 11.130 Sk, ktorý bol žalobkyňou aj splatený. Žalobkyňa spolu s týmto úverom požiadala v časti C/ úverovej zmluvy o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty na jej meno; žalobkyňi bol poskytnutý revolvingový spotrebiteľský úver, ktorý aj začala čerpať. Sporná medzi stranami sporu bola skutočnosť, či bol úver poskytnutý žalobkyňi na základe platného právneho úkonu a či na základe absencie RPMN či iných zákonných údajov bol úver bezúročný a bez poplatkov, a ak áno, či na základe uvedeného došlo u žalovaného ku vzniku bezdôvodného obohatenia a napokon, či prípadný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný, keďže žalovaný v konaní v rámci obrany vzniesol aj námietku premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia.

2/ Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie po právnej stránke oprel o ust. § 2 písm. a/, písm. b/, ďalej ust. § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy dňa 16. 11. 2004) a dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná. Mal za preukázané, že žalobkyňa dňa 16. 11. 2004 ako dlžník a právny predchodca žalovaného ako veriteľ uzavreli Žiadosť/Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorej predmetom bolo podľa časti B/ poskytnutie úveru vo výške 11.130 Sk, s tým, že žalobkyňa sa zaviazala úver zaplatiť žalovanému

v 15 mesačných splátkach po 867 Sk, vždy k 15-temu dňu v mesiaci, s termínom prvej splátky najskôr 15. 12. 2004, poštovou poukážkou. RPMN predstavovala 13,26 %. V časti C/Úverová karta požiadala žalobkyňa žalovaného o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca; žalobkyni bol poskytnutý úverový rámec vo výške 20.000 Sk a bola jej vydaná úverová karta na jej meno. V tejto časti zmluvy bola dohodnutá ročná úroková sadzba 2,19 % a príklad RPMN 15,55 % pri pravidelnom mesačnom splácaní a pri výške prvého čerpania 20.000 Sk. mesačný poplatok za správu revolvingového úveru predstavoval 45 Sk. tieto základné údaje sú v zmluve o úvere uvedené dostatočne jasne a zreteľne a takou veľkosťou písma, ktoré každému umožňuje spoznať a porozumieť obsahu zmluvy. Preto výhradu žalobkyne o tom, že zmluva nie je čitateľná, vyhodnotil súd prvej inštancie ako neopodstatnenú. Zároveň nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by mala byť zmluva o úvere neplatná. Žalobkyňa začala úver dobrovoľne čerpať, preto v súlade s ust. § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. sa zmluva považuje za platnú, i keď by chýbali nejaké údaje podľa odsekov 2 a 3 cit. zákona, uviedol súd prvej inštancie.

3/ Súd prvej inštancie ďalej dospel k záveru, že žalobkyňa tiež neuniesla dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu chýbajúceho uvedenia RPMN. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukazyval na to, že revolvingový úver je dlhodobý a opakujúci sa úver, ktorý je typické, že veriteľ ho dopĺňa a tak dlžníkovi umožňuje čerpať sumu peňazí do výšky úverového rámca kedykoľvek, keď to dlžník potrebuje, a to opakovane. V prípade použitia týchto peňazí alebo časti z nich, platí dlžník mesačné splátky, ktoré sa po zohľadnení úroku a poplatku spätne pripočítajú na jeho účet; môže s nimi opäť disponovať. Na začiatku revolvingového vzťahu sa tak údaj o RPMN určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už dobre možné nie je počas čerpania revolvingu, pretože sa úver čerpá podľa potrieb dlžníka a dopĺňa sa tak, že sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. preto v §3 ods. 6 výslovne počítal s nemožnosťou určenia RPMN. Pre tento prípad zákon určil notifikačnú povinnosť veriteľa informovať spotrebiteľa o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených s úverom, o spôsobe výpočtu RPMN, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Z obsahu zmluvy o úvere mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný ako veriteľ si túto zákonom uloženú notifikačnú povinnosť splnil a žalobkyňu informoval o všetkých podmienkach poskytnutého úverového rámca. V časti C/ Úverová karta zmluvy o úvere je uvedená výška úverového rámca 20.000 Sk (663,88 €), rovnako tak aj mesačná úroková sadzba vo výške 2,19 % a príklad výpočtu ročnej miery nákladov pri pravidelnom mesačnom splácaní. Uvedená je aj výška poplatku za správu revolvingového úveru, a to 45 Sk (1,50 €). Vo všeobecných úverových podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sú v čl. IV. podrobne uvedené podmienky, za ktorých môžu byť jednotlivé dojednania zmluvných strán o úvere zmenené alebo doplnené alebo za ktorých môže byť zmluva o úvere zrušená. Na základe uvedeného je zrejmé, že si žalovaný splnil svoju povinnosť informovať žalobkyňu v rozsahu požadovanom zákonom, preto úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov, uzavrel súd prvej inštancie, okrajom ešte poznamenal, že z prehľadu obrátov z úveru poskytnutom žalobkyni vyplýva, že revolvingový úver dlhodobo aj čerpal. Preto pokiaľ mala záujem ukončiť zmluvný vzťah so žalovaným z titulu revolvingového úveru, mohla zmluvu vypovedať v súlade s príslušnými ustanoveniami všeobecných úverových podmienok. Keďže súd prvej inštancie nedospel k záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, na strane žalovaného nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne; súd prvej inštancie sa z uvedeného dôvodu žalovaným vznesenou námietkou premičania nezaoberal.

4/ Rozhodnutie o trovách konania, v zmysle ktorého priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ako úspešnej strane sporu, odôvodnil použitím ust. § 262 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1 CSP.

5/ Uvedený rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobkyňa označila predmetný rozsudok za rozporný s úniijným právom a s Ústavou Slovenskej republiky, keď mala za to, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany a ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že jej bolo odňaté ústavné právo podľa čl. 48 Ústavy SR. Konajúca sudkyňa do zápisnice klamlivo napísala, že sa konania zúčastnil právny zástupca žalobkyne, pričom žalobkyňa bola v deň pojednávania na súde sama a právneho zástupcu nemala. V písomne vyhotovenom rozsudku je nesprávnosť, a to v bode 1, prvá veta a 2 druhá veta na strane 1, a

to že ide o zmluvu zo dňa 16. 11. 2014, pričom takáto zmluva neexistuje. Ide o klamlivú a zavádzajúcu informáciu, pretože zmluva je zo dňa 16. 11. 2004, podľa žalobkyne ide o zmätočné rozhodnutie. Rozsudok tiež nie je sudkyňou podpísaný, je nezákonný a je vyjadrením svojvôle. Súd úplne odignoroval rozsiahlu judikatúru vnútroštátnych súdov aj Súdneho dvora EÚ, keď v rozpore s Ústavou SR, medzinárodnými dohovormi, judikatúrou EÚ zamietol žalobu a nepriznal žalobkyni uplatňované plnenie. Samotné odôvodnenie rozhodnutia podľa žalobkyne obsahuje len stručné vyjadrenie postoja súdu k argumentom žalobkyne a žalovaných či vlastnú úvahu súdu, pritom k základným právam účastníka konania v rámci práva na spravodlivý proces patrí aj právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. Súd prvej inštancie nereagoval na nekalé podmienky v zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ktorými spotrebiteľ nemá povinnosť byť viazaný. Súd tiež z úradnej povinnosti nepodrobil zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru súdnej kontrole a spotrebiteľovi neposkytol súdnu ochranu; v odôvodnení nereagoval na túto zásadnú relevantnú námietku. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie pri rozhodovaní neprihliadol na skutočnosť, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje nekalé podmienky, ktoré spôsobil žalovaný. Neinformovanosť spotrebiteľa mu nemôže byť na ujmu; účelom spotrebiteľského práva je poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, kde môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa tým, že do zmluvy zakomponuje zmluvné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa, ako už skonštatovali mnohé všeobecné súdy SR.

6/ Žalobkyňa v odvolaní trvala na tom, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru obsahuje neprijateľné podmienky, a to že veriteľ voči nej ako spotrebiteľke nepostupoval s odbornou starostlivosťou, že text zmluvy a v úverových podmienkach, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere je voľným okom nečitateľný, že ročná percentuálna miera nákladov v predmetnej zmluve absentuje, je v nej uvedená iba príkladmo, že dodávateľ neposkytol spotrebiteľovi úplné, presné a jasné údaje o náležitostiach spotrebiteľskej zmluvy a že predmetná zmluva neobsahuje povinné náležitosti v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z., a to výška mesačnej splátky nie je rozlíšená na istinu a úrok a iné poplatky. Vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií, ale aj akýchkoľvek zmluvných dojednaní, obsiahnutých v úverovej zmluve. Pokiaľ by súd podrobil zmluvu súdnej kontrole v zmysle platnej právnej úpravy, dospel by k záveru, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 11. 2004 je bezúročná a bez poplatkov, a to z dôvodu, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré v zmysle Smernice Rady XX/XX/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Žalobkyňa príkladmo poukazovala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/183/2014, nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 16/95 zo dňa 24. 5. 1995. Argumentovala tiež poukazom na čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a ods. 5, čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR, Smernicu Rady XX/XX/EHS z 5. 4. 1993, tiež čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv - právo na spravodlivé súdne konanie. Žalobkyňa sa osobitne nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie o tom, že je postačujúce, pokiaľ je uvedené RPMN príkladmo, v prípade, že charakter úverovej zmluvy neumožňuje v čase jej podpísania uviesť presnú RPMN. Spotrebiteľ si z toho nedokáže vyvodit' budúci vývoj RPMN; nebola preto splnená podmienka § 3 ods. 6 cit. zákona. Spotrebiteľ nebol poučený o spôsobe výpočtu RPMN, ktorý je uvedený v prílohe Zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. Zmluva o úvere nespĺňa požiadavky stanovené zákonom, a to § 4 ods. 2 písm. g/ v súvislosti s § 3 ods. 6 cit. zák. rovnako bola posudzovaná rovnaká zmluva o spotrebiteľskom úvere Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/7/2015, Krajským súdom v Poprade sp. zn. 17C/456/2012, Krajským súdom v Prešove sp. zn. 19C/123/2012. Žalobkyňa dodala, že využila možnosť zaslať predmetnú zmluvu na posúdenie Odboru ochrany spotrebiteľa vedeného na MS SR a dňa 6. 12. 2016 jej bola doručená odpoveď, ktorú priložila k svojmu odvolaniu, na podporu svojej argumentácie. Z odpovede vyplýva, že v spornej zmluve boli nájdené ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky a chýbajúce povinné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách, a síce suma, počet a termíny splátok, úrokov a iných poplatkov. Ako neprijateľnú podmienku vyhodnotila komisia dohodu o zrážkach zo mzdy. Záverom zopakovala, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, na čo mal súd prihliadať z úradnej povinnosti, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je neplatná z dôvodu, že nie je riadne podpísaná - za dodávateľa v mene spoločnosti koná samostatne predseda predstavenstva, avšak oprávnenosť podpísanej osoby na zmluve súd nepreskúmal. Súd prvej inštancie odignoroval skutočnosť, že v priebehu konania doručil žalovaný žalobkyni výpoveď zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty zo dňa 25. 8. 2016, ktoré konajúca sudkyňa neprijala ako dôkaz do súdneho spisu. Žalovanému zaplatila žalobkyňa počnúc dňom 15. 6. 2005 splátky celkom vo výške 5.982,95 €, ako vyplýva z Prehľadu obrátov od 1. 5. 2005 do 30. 4. 2016, čím predmetný úver preplatila o 2.283,28 €, o čom predkladá súdu Výkaz o úhrade platieb pre ilustráciu, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Dodala, že k princípu právnej istoty patrí aj predvídateľnosť práva, t.j. že na určitú právne relevantnú

otázku sa dá rovnaká odpoveď, nakoľko inak dochádza k narušeniu zásady právnej istoty a povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania.

7/ Na odvolanie žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný tak, že navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Podľa žalovaného žalobkyňa neuviedla v odvolaní žiadne relevantné dôvody, ktoré by zakladali dôvodnosť odvolania voči rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa tiež správne vysporiadal so všetkými relevantnými argumentami. Poukazoval na to, že v úverovej zmluve bola RPMN uvedená príkladmo pri výške prvého čerpania žalobkyne z úverovej karty 663,988 € (t.j. 20.000 Sk), t.j. údaj o RPMN bol v úverovej zmluve uvedený; tento údaj zároveň zodpovedal výške prvého čerpania z úverovej karty tak, ako ho realizovala žalobkyňa. Žalovaný je teda názoru, že vyvrátil námietku žalobkyne o údajnom neuvedení RPMN v zmluve o úvere - tento údaj sa v zmluve zo dňa 16. 11. 2004 nachádzal a aj zodpovedal výške prvého čerpania revolvingového spotrebiteľského úveru žalobkyňou. V úverovej zmluve boli zároveň jednoznačne a zreteľne uvedené všetky údaje týkajúce sa úverovej karty v súlade so všeobecne záväznými predpismi platnými ku dňu uzavretia úverovej zmluvy : úverový rámec vo výške 20.000 Sk, výška minimálnej mesačnej splátky vo výške 5 % z poskytnutého úverového rámca, mesačná úroková sadzba 2,19 %, platná ku dňu podpísania zmluvy, spôsob splácania - poštovou poukážkou, termín splatnosti mesačnej splátky - 10.deň v mesiaci, ako aj príklad RPMN pri výške prvého čerpania 20.000Sk a pri pravidelnom mesačnom splácaní. Zotrval na tom, že je nutné prihliadať na povahu revolvingového spotrebiteľského úveru a ust. § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého pri spotrebiteľských úveroch formou predčastkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť RPMN, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu RPMN, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Žalovaný ako veriteľ si splnil zákonom uloženú notifikačnú povinnosť, keď informoval žalobcu ako klienta o všetkých podmienkach poskytnutého úverového rámca. Úverová zmluva obsahuje spôsob výpočtu RPMN príkladmo, tak ako to požadoval platný zákon o spotrebiteľských úveroch v čase podpísania úverovej zmluvy. Opätovne poukázal na povahu revolvingového úveru, pri ktorom je výška RPMN závislá na viacerých parametroch, ktoré nie je možné v čase uzatvorenia úverovej zmluvy zistiť a predvídať. Uvedené potvrdzuje aj ustálená judikatúra, podľa ktorej „RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber toho najakurátnejšieho úveru. Nie vždy je však možné tento údaj v zmluve uviesť, pretože pre jeho vyčíslenie je potrebné mať zastabilizované vstupné údaje o výške úveru, období, splátky úveru a úroky s poplatkami. Revolvingový úver je však typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dižník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplátny právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však dobre možné nie je v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Zákon o spotrebiteľských úveroch (zák. č. 258/2001 Z.z.) preto aj výslovne počíta s nemožnosťou určenia RPMN.“ Žalovaný ďalej poukazoval na to, že ZSÚ zakotvuje následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru jedine v prípade, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov (§ 4 ods. 2 písm.g/ cit. zák.). V zmysle § 4 ods. 4 ZSÚ pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba. Vzhľadom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľ začala čerpať spotrebiteľský revolvingový úver a čerpala ho, je úverová zmluva platným právnym úkonom (a to aj v prípade, ak by súd posúdil, že neobsahuje niektoré náležitosti podľa ust. § 4 ods. 2 a 3 cit. zák.). Žalovaný tiež uviedol, že podľa jeho názoru nie je naplnená dikcia písm.d/ ust. § 137 CSP, podľa ktorého je možné sa žalobou domáhať určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, a to vo vzťahu k určovacej časti žaloby žalobkyne. Žiaden osobitný právny predpis nepripúšťa možnosť domáhať sa určenia, že spotrebiteľský úver (resp. úverová zmluva) je bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na tomto určení, ktorý nemožno preukázať už len z dôvodu, že tento nie je daný v prípadoch, ak je možné žalovať na plnenie (napr. vydanie bezdôvodného obohatenia, čoho sa žalobkyňa aj domáha).

8/ Na vyjadrenie žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa tak, že sa s obsahom vyjadrenia žalovaného nestotožňuje, rovnako tak ani s rozsudkom súdu prvej inštancie. Trvala na tom, že súd

nepodrobil spotrebiteľskú zmluvu súdnej kontrole z úradnej povinnosti a neposkytol jej ochranu pred nekalými praktikami žalovaného. Naďalej namietala uvedenie údajov o RPMN v úverovej zmluve len príkladom ako nedostatočné, že použitá veľkosť písma v zmluvných podmienkach je voľným komerčiteľná, že zmluva neobsahovala údaj o výške, pečeť a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, podporne poukazovala na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 9C/80/2016. Trvala na tom, že má naliehavý právny záujem na určovacej časti svojej žaloby v zmysle ust. § 137 písm. c/ CSP, a to napriek tomu, že je v jej prípade možná aj iná žaloba (rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Žalovaným stanovené zmluvné podmienky predstavujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, samotná zmluva svojím obsahom ako aj účelom jednak odporuje zákonu a zákon obchádza a ako celok sa prieči dobrým mravom.

9/ Na vyjadrenie žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný tak, že pokiaľ žalobkyňa vo svojich vyjadreniach poukazuje na rozhodnutia iných súdov, tieto nie sú pre daný spor záväzné. Keďže žalobkyňa sa v danej veci domáha určenia právnej skutočnosti, ktorá v zmysle § 137 písm. d/ CSP nevyplýva z osobitného predpisu, takýto žalobný návrh je neprípustný, na základe čoho žalovaný navrhuje konanie v časti o určujúcej žalobe (že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov) zastaviť. V ostatnom sa žalovaný pridržiaval svojich predchádzajúcich vyjadrení.

10/ Ďalšie podania či vyjadrenia v predmetnej právnej veci stranami sporu učené neboli.

11/ Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12/ Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie CSP preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (t.j. v celom rozsahu) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je nedôvodné.

13/ V posudzovanej právnej veci nebolo sporné, že uzavretá úverová zmluva (str. 73 a nasl. spisu) mala charakter spotrebiteľskej zmluvy (revolvingového spotrebiteľského úveru). Odvolací súd má za to, že ku dňu jeho rozhodovania nebolo nutné zo strany žalobkyne preukazovať existenciu naliehavého právneho záujmu na ňou požadovanom určení (že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov), nakoľko žalobkyňa sa domáha určenia v zmysle ust. § 137 písm. d/ CSP; t.j. domáha sa určenia právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z osobitného právneho predpisu (z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý zákon nahradil predtým platný zákon č. 258/2001 Z.z., na základe ktorého uzavrela spornú zmluvu žalobkyňa). Bez ohľadu na to, však žaloba žalobkyne nebola dôvodná, a to ani čo do určujúceho žalobného petitu, ani čo do petitu na plnenie (o vydanie bezdôvodného obohatenia).

14/ Predovšetkým neobstojí námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie údajne nepodrobil úverovú zmluvu súdnemu prieskumu v zmysle spotrebiteľského práva. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie dôsledne skúmal, či boli zo strany žalovaného v súvislosti s uzatvorením zmluvy o predmetnom spotrebiteľskom revolvingovom úvere dodržané všetky zákonom vyžadované podmienky a či uzavretá zmluva obsahovala všetky zákonné náležitosti. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal s otázkou, či v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského revolvingového úveru sú dohodnuté okrem všeobecných aj osobitné náležitosti takéhoto úveru podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. (platnom ku dňu 16. 11. 2004), pričom nezistil, že by niektorá zo zákonom vyžadovaných osobitných náležitostí absentovala. Žalobkyňa v odvolaní namietala predovšetkým chýbajúci údaj o RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g/ cit. zák.), nakoľko tento je v posudzovanej úverovej zmluve uvedený len príkladom, v prípade pravidelného mesačného splácania a pri výške prvého čerpania 20.000Sk (v prepočte 663,88 €) vo výške 15,55 %. Súd prvej inštancie rešpektoval - pokiaľ ide o údaj RPMN - skutočnosť, že revolvingový spotrebiteľský úver je úverom osobitnej povahy, ktorá umožňuje určiť údaj o RPMN na začiatku revolvingového vzťahu, avšak počas čerpania revolvingu práve zmena relevantných údajov, významných pre stanovenie RPMN, jej výpočet znemožňuje, ktorú skutočnosť odrážal aj § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. (v znení platnom ku dňu 16. 11. 2004). Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie stotožňuje a v podrobnostiach poukazuje na argumentáciu súdu prvej inštancie ohľadom namietanej príkladom uvedenej RPMN v odôvodnení jeho rozsudku. Žalobkyňa v odvolaní poukazovala na rozhodnutia iných súdov, ktoré rovnako riešili otázku platnosti príkladom uvádzanej RPMN v obdobných zmluvách, v nich uvedené závery však nie sú pre rozhodovanie súdu v predmetnej právnej veci záväzné. Navyše údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedený v predmetnej úverovej zmluve príkladom aj zodpovedal výške prvého čerpania z úverovej karty tak, ako ho žalobkyňa realizovala. Námietka

žalobkyne o neuvedení výšky RPMN v zmluve tak ani podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvodná. Zvolená veľkosť písma na Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru (č.l. 73 a nasl. spisu) je dostatočná na to, aby bol text čitateľný a teda umožnil spotrebiteľovi dostatočne sa oboznámiť s jej obsahom (ako aj k nej patriacimi Všeobecnými podmienkami); námietku o nedostatočnej veľkosti písma v texte zmluvy, a teda jej nečitateľnosti teda ani odvolací súd nevyhodnotil ako relevantnú.

15/ Je pravdou, že v napadnutom rozsudku v jeho odôvodnení súd prvej inštancie mylne dvakrát (na prvej strane rozsudku, body 1 a 2 odôvodnenia) uviedol nesprávny dátum uzavretia spornej zmluvy, a síce deň 16. 11. 2014 namiesto správneho dátumu 16. 11. 2004. Uvedené pochybenie však nemožno vnímať ako „klamlivú a zavádzajúcu informáciu“, ktorá by mala za následok zmätočnosť rozhodnutia, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku sa v ďalšom texte dátum uzavretia zmluvy opakovane uvádza správne; uvedené pochybenie nemôže vyvolávať žiadne pochybnosti o tom, ktorá zmluva bola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Len na okraj v tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že obdobného pochybenia sa v texte svojho odvolania dopustila aj samotná žalobkyňa (napr. na str. 5 jej odvolania je mylne uvedený dátum uzavretia predmetnej zmluvy ako 16. 11. 2007, prípadne tiež na str. 8 odvolania uvádza nesprávny dátum 16. 11. 2016), odvolací súd však nemá žiadne pochybnosti o tom, že žalobkyňa mala zakaždým na mysli spornú zmluvu uzavretú dňa 16. 11. 2004. Za „klamlivé“ nemožno považovať ani to, že na prvej strane písomnej zápisnice z ústneho pojednávania konaného dňa 29. 11. 2016 (č.l. 152 spisu) je pri zázname účasti na pojednávaní na strane žalobkyne v riadku zástupca uvedené slovo „advokát“. Tento zápis neznamená, že by súd prvej inštancie uviedol do zápisnice, že v konaní konal v prípade žalobkyne aj s jej advokátom - uvedenie konkrétneho mena advokáta totiž v príslušnej kolónke chýba. Pokiaľ by súd prvej inštancie za žalobkyňu s nejakým právnym zástupcom konal, uviedol by v tejto kolónke jeho meno, tak ako je to uvedené pri zázname o účasti zástupcu žalovaného na danom pojednávaní. Z obsahu spisového materiálu je napokon nesporné, že žalobkyňa sa v konaní zastupovala sama. Uvedenie slova „advokát“ bez konkrétneho označenia advokáta menom a priezviskom ako zástupcu žalobkyne na prvej strane zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie zo dňa 29. 11. 2016 za tejto situácie teda nemohlo mať žiadny dosah na správnosť procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní a ani na vecnú správnosť jeho rozhodnutia. Pokiaľ ide o podpis žalovaného na zmluve, tento je zjavne podpisom poverenej osoby za predajcu, čo zodpovedá bežnej praxi.

16/ Pokiaľ ide o žalobkyňou namietaný nedostatok úverovej zmluvy, ktorý mal spočívať v neuvedení sumy, počtu a termínov splátok, úrokov a iných poplatkov, táto otázka bola predmetom posudzovania Najvyšším súdom SR, ktorý vo svojej judikatúre (porovnaj napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017) už riešil otázku, či zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroky a poplatkov v prípade, ak nemajú byť splatné jednorazovo. Vychádzal z toho, že v záujme ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch musí Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať dostatočné množstvo informácií o podmienkach poskytovaného úveru, o nákladoch a záväzkoch, ktoré zo zmluvy vyplývajú. Musí preto obsahovať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky, ktoré upravujú jeho čerpanie. Zmluva tak musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov - t.j. musí obsahovať zrozumiteľnú informáciu v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je spotrebiteľ (dlžník) povinný splácať istinu, úroky a iné poplatky. Neznamená to však, že veriteľ je povinný uvádzať v zmluve presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, t.j. rozpis jednotlivých splátok po častiach (osobitne ohľadom istiny, úroku a poplatkov), t.j. ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ cit. zák. nemožno chápať ako povinnosť veriteľa uvádzať v zmluve presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok (aká časť konkrétnej splátky sa použije na splátku istiny, aká na splatenie bežného úroku a poplatkov). V prejednávanej príhode bola zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zrejماً výška ako aj mena poskytnutého spotrebiteľského úveru (11.130 Sk), počet mesačných splátok 15, každá vo výške 867 Sk, splatných vždy k 15-temu dňu v mesiaci, pričom termín prvej splátky bol dohodnutý na 15. 12. 2004, zmluva obsahovala aj údaj o celkovom súčte mesačných splátok, a to v sume 13.005 Sk. V prípade revolvingového úveru bola zo zmluvy zrejماً výška úverového rámca, dohodnutá mesačná úroková sadzba 2,19 %, výška mesačného poplatku za správu revolvingového úveru vo výške 45 Sk, výška minimálnej mesačnej splátky vo výške 5 % z poskytnutého úverového rámca, termín splatnosti mesačnej splátky stanovený na 10-ty deň v mesiaci a ako príklad výpočet RPMN pri výške prvého čerpania 20.000 Sk, ktorá zodpovedala výške prvého čerpania z úverovej karty realizovaného žalobkyňou. Pokiaľ teda zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala štruktúrovaný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, nemalo to za následok absenciu zákonom vyžadovanej osobitnej náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 258/2001 Z.z., a teda ani následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Navyše, vzhľadom na ust. § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z.z. je nutno predmetnú zmluvu považovať za platnú aj keby chýbali niektoré údaje podľa odsekov 2 a 3

§4 cit. zák., keďže žalobkyňa začala poskytnutý úver dobrovoľne čerpať, ako na to správne poukázal prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku. Pokiaľ ide o Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá tvorila súčasť Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (pod bodom F/), otázka jej platnosti či neplatnosti je vo vzťahu k podmienkam poskytnutia spotrebiteľského úveru žalobkyni na kúpu pračky (bod B/ zmluvy) a spotrebiteľského revolvingového úveru (bod C/ zmluvy) irelevantná. Žalobkyňa sa v prípade určovacieho petitu domáhala určenia, že úver, ktorý jej bol žalovaným poskytnutý, je bezúročný a bez poplatkov, pričom súd prvej inštancie dospel v zhode s názorom odvolacieho súdu k záveru, že žaloba žalobkyne nie je opodstatnená.

17/ Skutočnosť, že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s predstavami žalobkyne, tak ako navrhovala o svojej žalobe rozhodnúť, neznamená, že bolo žalobkyni odňaté právo na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami žalobkyne, svoje závery odôvodnil, uviedol, z akých úvah pri svojom rozhodovaní vychádzal. Vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a vec po právnej stránke správne posúdil. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

18/ O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP, keďže v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, priznal mu náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške žalovanému priznaných trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa §262 ods. 2 CSP.

19/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).